

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору. ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя. РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва. ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності. КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін. ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти. МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів. ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти. СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку. СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку. РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою. ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти. ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України. МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії. БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти. БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі. ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти. ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського. ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114

ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135

ВІДОМІ ІМЕНА 138

Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. **МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.**

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

ознайомлення з статутом, правилами внутрішнього розпорядку, з традиціями коледжу; виявлення лідерів у групі; формування основ навичок колективної організаторської діяльності; залучення до поза аудиторної діяльності (клуби, гуртки, факультативи, художня самодіяльність); формування інтересу до педагогічної діяльності, показ переваги цієї професії.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Виховання майбутніх вихователів дітей дошкільного віку – це

процес творчий, зорієнтований на проблеми, пов'язані зі специфікою спеціальності, регіону, індивідуальних особливостей особистості майбутніх вихователів. Оскільки входження у професійну діяльність вихователя вимагає від кожного здобувача оволодіння засобами цієї діяльності, перебудови самосвідомості на професійне спрямування. Вважаємо, що за лаштунками статті залишилося розкриття основних форм проведення виховних годин, спрямованих на формування професійних навичок і вмінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Берека В.Є., Пісоцька Л.С. Професійна підготовка працівників дошкільної освіти: організаційно-педагогічний аспект [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів]. Хмельницький ХГПА, 2016. 195 с.
2. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). К.: Радуга, 1994. 61 с.
3. Загородня Л.П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : [навч.пос.]. Суми : Університетська книга, 2010. 319с.
4. Машкіна Л.А. Сучасні тенденції виховання студентської молоді. *Освіта перед викликами та загрозами сучасності* [ред. проф.Н.Лисенко]. 2012. 222с. С. 105–108
5. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проектів. К.: Україна, 1998. 344 с.

*Стаття надійшла до редакції
2 лютого 2021*

МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

УДК 373.2.091:613

РАТОВСЬКА Г.Ф.

*спеціаліст вищої категорії, викладач-методист
КЗВО «Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»*

В статті простежується сучасна модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу на прикладі роботи дошкільного закладу. Фізичного розвитку дошкільнят, розвиток їхньої психіки, формування духовності, навичок комунікативності позитивно впливає на збереження та зміцнення здоров'я дітей.

Ключові слова: здоров'язберігаючий освітньо-виховний процес, здоров'я дітей, вікові особливості дітей, навчання і виховання, збалансоване харчування дітей, фізичне виховання.

Організація здоров'язберігаючого освітньо-виховного процесу є головною передумовою поліпшення здоров'я малят, що передбачає раціональне планування навчального навантаження на дитину, вміле поєднання її рухової активності з розумовою діяльністю, організацією збалансованого харчування тощо. Головними ознаками такого середовища є: оптимальне поєднання методів, форм, засобів навчання, їх відповідність здібностям та віковим особливостям дітей; дотримання режиму рухової активності, поєднання рухового і статичного навантаження; зміна авторитарного стилю спілкування на стиль співробітництва, створення емоційно сприятливої атмосфери розвитку, навчання і виховання; формування у дітей та їх батьків усвідомлення цінності здоров'я, культивування здоров'я.

Із досвіду роботи дошкільного закладу № 35 м. Вінниці на прикладі основних завдань колективу можна простежити як спрямовує сучасна модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу. Цей дошкільний навчальний заклад насамперед звертає увагу на питання збереження та зміцнення здоров'я своїх вихованців. Систематично проводиться аналіз стану захворюваності дітей. Висновки та результати обговорюються, виявляються та враховуються недоліки діяльності працівників закладу, батьків.

За статистичними даними в Україні протягом останніх 5 років виявлена тенденція до погіршення здоров'я дітей дошкільного віку, підвищилась кількість вихованців, які страждають на хронічні, соматичні та нервово-психічні захворювання. Збільшилась також кількість дітей з особливостями психофізичного розвитку зокрема це діти дезадаптовані до умов шкільного навчання, соціального

середовища; діти «групи ризику», а також ті, що залишилися без батьківського піклування.

Крім обов'язкових форм фізичного виховання у дитячому садку використовуються також такі види роботи: – впровадження авторської програми М. Єфіменка, активізація роботи гуртків оздоровчо-фізкультурного спрямування, впровадження методів природного оздоровлення (малий туризм, піші переходи), урізноманітнюються і форми активного відпочинку дітей (аеробіка, ритмічна та лікувальна гімнастики), використання ігрової, музичної, дихальної терапії. Важливе значення має залучення батьків до співпраці у формуванні здорової дитини. Позитивним прикладом вирішення цього питання є проведення спільних свят, спортивних розваг, змагань.

Необхідною умовою створення здоров'язберігаючого середовища є організація харчування. Заклад проводить планомірну роботу щодо створення сприятливих умов для організації повноцінного, безпечного і якісного харчування дітей.

В плані соціального здоров'я дітей головним фактором є характер відносин батьків, який визначає психологічний клімат сім'ї. При плануванні та проведенні здоров'язберігаючої роботи в дошкільному навчальному закладі враховуються дані соціального паспорту кожної вікової групи.

Велику увагу адміністрація закладу приділяє якісному добору і розподілу кадрів, враховує фахові, психологічні, вікові категорії. Вихователь, помічник вихователя, будь-який інший працівник закладу, який стежить за своїм здоров'ям, веде здоровий спосіб життя, здатний створювати здоров'язберігаючі умови в закладі.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Чималу роль у правильній організації здоров'язберезувального навчально-виховного процесу відіграє предметне оточення, а саме: господарська інфраструктура, матеріальне забезпечення навчальної та оздоровчої діяльності. Його оцінюють за такими параметрами: розташування приміщень, наявністю матеріально-технічного оснащення закладу.

В дошкільному закладі працюють над створенням особистісно-орієнтовного виховного оточення дитини, комфортного, емоційного, розвивального середовища, перетворенням освітнього закладу в дім, де панує затишний, комфортний, безпечний, сучасний інтер'єр.

Одним із важливих компонентів здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу є створення комунікативного середовища, тобто створення відповідних умов для спілкування дітей між собою, з педагогами, батьками.

Світові дитинства притаманні казковість і фантастичність, барвистість та неповторність. Дошкільний заклад розширює його, збагачує, готує дошкільнят до життя в сучасному світі. Тому педагоги намагаються перетворити навчання, виховання та розвиток дітей у цікаву гру, прагнуть формувати творчі особистості. Всі види діяльності з дітьми в закладі проводяться з метою забезпечення позитивного мікроклімату. За цих умов діти спокійні, радісні, зосереджені, уважні. Їх мислення має чистий характер для сприйняття довкілля, творчості тощо. Позитивний психологічний, духовний стан дошкільнят відповідно позначається на їхньому фізичному здоров'ї.

Для того, щоб зробити освітній процес більш цілісним, змістовним, необхідно враховувати основні критерії здоров'язберігаючого середовища, а саме:

- морально-психологічний клімат, екологія та гігієна; раціональний режим дня, сучасний дизайн, сучасні освітні програми, методики і технології, сучасний навчально-дидактичний, ігровий матеріал.

Педагоги закладу, плануючи навчально-виховну роботу з дітьми, ставлять перед собою наступні завдання:

- формувати здоров'я дітей на основі комплексного та системного використання доступних для закладу засобів фізичного виховання, оптимізації рухової діяльності протягом дня;

- використовувати в освітній діяльності закладу потенціал культурних осередків міста, національні надбання та традиції українського народу;

- сприяти конструктивному партнерству сім'ї, педагогічного колективу і дітей в зміцненні їх здоров'я;

- забезпечувати активну позицію дітей в процесі отримання знань про здоровий спосіб життя.

Провідними принципами організації здоров'язберігаючого середовища можна назвати такі:

- динамізм (можливість змін, перетворення);

- відкритість (зв'язок з іншими закладами, з соціумом загалом);

- гнучкість (врахування можливостей як суб'єкта освіти, так і соціально-культурного простору);

- саморозвиток і взаємозв'язок педагогічних підсистем (виховання, навчання, розвиток, управління).

Реалізація цих важливих завдань, принципів потребує нових підходів до змісту та форм навчання дошкільнят. Ми звикли до того, що коли йде мова про оздоровчий процес, насамперед згадуємо про фізичну культуру (заняття, розваги та інші види діяльності з фізичного виховання). І це

дійсно так, тому що на таких заняттях забезпечується розвиток природної потреби дитини у здоровій руховій активності, формується здатність долати перешкоди та перебувати в емоційно позитивному тонусі тривалий час.

Педагоги дошкільного закладу № 35 м. Вінниці, на досвід якого ми опираємося, переконані в тому, що в ході проведення навчально-виховного процесу необхідним є не тільки максимальний розвиток фізичного тіла дошкільнят, а і розвиток їхньої психіки, формування духовності, навичок комунікативності. Ініціативною, дієвою, зацікавленою може бути дитина фізично, психічно та соціально здорова. Тому значну увагу приділено експериментально-дослідницькій, креативній діяльності малят. Поєднання удосконалення фізичних якостей малят із пізнавальною роботою прискорює процес пізнання, розвитку. Однак використання лише форм і принципів у навчально-виховному процесі не зробить його оздоровчим, здоров'яформувальним та здоров'язбережувальним. Великий оздоровчий потенціал закладений у сучасних педагогічних особистісно-орієнтованих технологіях.

Особистісно-орієнтовані технології ставлять у центр всієї освітньої системи особистість дитини, забезпечення комфортних, безконфліктних і безпечних умов її розвитку, реалізації її природних потенціалів. Під час організації навчально-виховного процесу діти стають активними учасниками планування діяльності. Вихователі враховують їхні питання, ідеї, пропозиції, особливості поведінки, досвід життя в дитячому садку і за його межами.

Такий підхід вимагає передусім зміни стереотипів бачення освітнього процесу самими педагогами, вияву власного творчого підходу щодо його організації та проведення. Для досягнення цієї мети використовують ефективні технології психолого-педагогічного проектування, теорію розв'язання винахідницьких завдань, інтегровані заняття та інше. Отже, в процесі використання сучасних технологій в роботі з дітьми, забезпечується здоров'язберігаючий, здоров'яформуючий навчально-виховний процес.

Тільки цілісна уява, комплексний підхід до діяльності закладу дасть змогу спроектувати здоров'язберігаючий навчально-виховний процес у сучасному дошкільному закладі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у СВІТІ» / упоряд. О. Л. Кононко; під ред. О. Л. Кононко; М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України. – Київ: Світич, 2008. – 430 с.
2. Денисенко Н. Освітній процес має бути здоров'язбережувальним / Н. Денисенко // Дошкільне виховання. – 2007. – № 7. – С. 8.
3. Долина О. Науково-методичне забезпечення фізичного виховання дошкільнят / О. Долина // Дошкільне виховання. – 2007. – № 7. – С. 14.
4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко, Г. П. Барсуковська; за заг. ред. Л. П. Загородньої. – Суми: Університетська книга, 2011. – 272 с.
5. Лущик І. В. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Четвертий рік життя : метод. посіб. / І. В. Лущик. – Харків: Основа, 2007. – 176 с.

Стаття надійшла до редакції 18 листопада 2020